

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵՄ. ԼՈՒՐԵՐ

Հովհանի 16-ին, չորեքշաբթի.—Այսօր ովստավորաբար Մայր Ալթոռ ժամանեց Դամակոսի հայոց թեմի առաջնորդ տ. Ռուկան ծ. Վորդ. Գալրականը:

* * *

Հովհանի 20-ին, կիրակի.—Այսօր Մայր տաճարում և պատարագ մատուցեց տ. Մասիս արդ. Գալստյանը և քարոզեց «Սրբոց որդոց և թռուանց սրբոյն Գրիգորի Լուսատօքին մերոյ՝ Արիստակիսի, Վրասիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի և Դամիելի» տոնի առիթով՝ «Արմատ ճշմարիտ ասուածային օրինացն» (Չարական) թեմաբանվել:

* * *

Հովհանի 23-ին, չորեքշաբթի.—Այսօր Մայր Ալթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների ընդհանուր քարտովար Պարգևն Շահրազյանը, ընկերակցությամբ տ. Անանիա արդ. Արաքաջյանի, Մովկայոն մասնակցեց ոուաց պատրիարքարանի Արտօքին հարաբերությունների քաժնի հախաձեռնությամբ գումարված մեծօրյա խորհրդակցությանը, որին ներկա են եղել նաև Սովորական Միությունում տարբեր դավանությունների պատկանող Եկեղեցիների 35 ներկայացուցիչներ, որոնք այս տարվա նոյեմբերին մասնակցելու են Նայրոբիում Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի և համաժողովին:

Մովկայի սովոր խորհրդակցությանը մասնակցել է նաև Ե. Հ. Խ.-ի Միջազգային գործերի հանձնաժողովի նախագահ, Շվեյցարիա:

Սովոր խորհրդակցությունում ներկաները ծանոթացել են օրակարգի այև գլխավոր հարցերին, որոնք առաջադրվել են Ե. Հ. Խ.-ի Միջազգային գործերի հանձնաժողովի կողմից ընենության առևմբերու համար Նայրոբիի համաժողովում:

Խորհրդակցությունում ընթերցվել են նաև մի շարք զեկուցումներ և ընդունվել համապատասխան որոշումներ՝ բոլոր միջոցներով նպաստելու միջազգային լարվածության թուլացմանը և դրա նետագա կայունացման ու խորացմանը:

* * *

Հովհանի 26-ին, շաբաթ.—Այսօր ովստավորաբար Մայր Ալթոռ ժամանեց Երևանի հայոց վանքի Ժառանգավորաց վարժարանի և ընծայարանի տեսուշ տ. Աղասի վորդ. Բայինգյանը:

* * *

Հովհանի 27-ին, կիրակի.—Այսօր Մայր տաճարում և. պատարագ մատուցեց տ. Տիրան արդ. Կյուրեղյանը:

* * *

Հովհանի 29-ին, երեքշաբթի.—Այսօր, առավոտյան ժամը 11-ին, Վեհափառ Հայրապետն այցելեց և. Գեղարդ վանք, որ ընդունվեց վանքի վանահայր տ. Վահան եպս. Տերյանի և վանական միաբանության անդամների կողմից:

Հայոց Հայրապետին ուղեկցում էին Ծիրակի թեմի առաջնորդ տ. Նարեկ եպս. Շարարյանը, վրահայոց թեմի առաջնորդ տ. Գևորգ եպս. Սերադարյանը, տ. Ա-

դան չ'ող. Բալիովանը, տ. Գարեգին և տ. Տիրան արեղաները, տ. Արտակ քահանան և Մայր Սթոռի ֆինանսական բաժնի վարիչ Գառնիկ Քեհիյանը:

Հայոց Հայրապետությունը է տաճար, որը, իր աղործն անելուց հետո, այցելում է վանական հաստատությունները:

Ժամը 14-ին Վեհափառ Հայրապետի պատվին տրվում է ճաշկերությունը, որին ներկա են լինում նաև Նորին Սրբության ուղեկիցները և Դիաքանությունը:

Օգոստոսի 8-ին, Կիրակի.—Այսօր Մայր տաճարում և պատարագ է մատուցում տ. Գարեգին արդ. Ներխյանը:

«Հայր մեր»-ից առաջ Վեհափառ Հայրապետը քարոզեց խաղաղության մասին (Սովոր քարոզ տես «Եշմածին» ամսագրի սովորությունը, էջ 85):

Հավարտ և պատարագի, Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ, կատարվում է հոգեհանգստյան մասնավոր պատուն՝ հուլիսի 28-ին Փարիզում վախճանված հայտնի ճարտարապետ և տ. Գրիգոր Լուսավորչի Ս. Կարջի շքանշանակիր պրոֆ. Էդվարդ Ութուշյանի հիշատակին:

Օգոստոսի 9-ին, չորեքշաբթի.—Այսօր/ժամը 15-ին, Վեհափառ Հայրապետը մեկնում է Ղրիմ Գուգոնի կառավարական առողջարանում հանգստանալու համար:

Նորին Սրբության ուղեկցում էր վրահայոց թեմի առաջնորդ տ. Գևորգ Եպի. Աւրայդարյանը:

Երևանի օդանավակայանում Հայոց Հայրապետին ճանապարհում են տ. Հովհաննես Արտեն Մրազանեները, Մայր Սթոռի միաբանները, պաշտոնելությունը, Սրաւատյան թեմի թեմական և եկեղեցական խորհրդների անդամները:

Հայոց Հայրապետին ճանապարհում է նաև Հայկական ՍՍՀ Մինիստրների սովորին առքնիք հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Ս. Գասպարյանը:

Օգոստոսի 10-ին, Կիրակի.—Բարեկենան և Աստուածածնի.

Այսօր Մայր տաճարում և պատարագ է մատուցում տ. Գրիգորիս արդ. Բունիաթյանը:

Օգոստոսի 17-ին, Կիրակի.—Վերափոխումն և Աստուածածնի.

Օրվա մեծ տոնի առիթով Մայր տաճարում և պատարագ է մատուցում փոխ-լուսարարապետ տ. Վազգեն վրդ. Թաղոյանը:

Հավարտ և պատարագի, լուսարարապետ տ. Հովհաննես Ասպարոջյանը, կատարվում է «օրինութիւն խաղողոյ»:

Օգոստոսի 18-ին, երկուշաբթի.—Յիշատակ մեռելոց.

Այսօր Մայր տաճարում և պատարագ է մատուցում տ. Նշան քին. Բելերլյանը:

Հավարտ և պատարագի «կատարի հոգեհանգիստ վասն համօրէն ննշեցելոց»:

Օգոստոսի 24-ին, Կիրակի.—Այսօր Մայր տաճարում և պատարագ է մատուցում տ. Թորգոն արդ. Մուշեղյանը:

Օգոստոսի 25-ին, երկուշաբթի.—Այսօր, ժամը 17-ին, Մայր տաճարը է այցելում ՍՍՀՄ-ում ՍՍՀ-ի արտակարգ և լիազոր դեսպան Վոլուեր Զոն Ստեւելը՝ իր տիկնոց հետ:

Դեսպանին ուղեկցում էին նաև դեսպանության առաջին քարտուղար Խոսիֆ Պրեսելը և երրորդ քարտուղար Միհայիլ Լեմոնի:

Մայրավանքի գլխավոր դարպասի առաջ մեծահարգ տեր և տիկին պրն. դեսպանին և նրան ուղեկցող անձանց դիմավորեց և, հանուն Հայոց Հայրապետի, քարի գալուստ մաղթեց Մայր տաճարի փոխ-լուսարարապետ. տ. Վազգեն վրդ. Թաղոյանը:

Մայր տաճարի դռան առաջ լուսարարապետ տ. Հովհաննես Ասպարոջյանը, շրջապատված Մայր Սթոռի միաբանության անդամներով, դիմավորեց մեծահարգ հոգին և նրան ընկերակցող անձանց, առաջնորդեց Մայր տաճարը և բացառություններ տվեց նրանց Մայր տաճարի պատմության մասին՝ որպես հայ ժողովրդի հոգևոր, եկեղեցական ու մշակութային կյանքում Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու նվիրագլուխության պատմական ու հնագույն կենարունի, որտեղ էլ 301 թվականին և Գրիգոր Լուսավորիչ Հայոց Հայրապետին առաքելական ջանքերով Հայա-

տանը այդ ժամանակիս աշխարհում առաջին երկիրը հանդիսացավ, որ քրիստոնությունը պետական կրոն հնչակիեց, Տրդատ Գ Արշակունի թագավորի օրոք:

Այնուեւս մեծանարգ հյուրն առաջնորդէց Վեհաբան՝ իր ուղեկիցներով, որ ճանան, հանուն Հայոց Հայրապետի, դիմավորեց և քարի գալուստ մասթեց Մայր Աթոռի դիվանագետ տ. Արտեն եպս. Բերքերյանը:

Այսուղ, չերմ զրոյցից և հյուրափրությունից հետո, ՍՍՀՄ-ում ԱՄՆ-ի արտակարգ և լիազոր դեսպանը և տ. Արտեն սրբազնը հուշանվերներ փոխանակեցին, որից հետո ա. դեսպանը հրաժեշտ տվեց Մայր Աթոռին և միարանորդանը լավագույն տպավորություններով:

Օգոստոսի 28-ին, երեքշաբթի օրը, ԱՄՆ-ի պրն. դեսպանն իր ուղեկիցներով այցելեց և Գեղարդ վանը, որ վաճառքայր տ. Վահան եպս. Տերյանը հարգավիր մեծարանու ընդունեց քարձրապատիլ հյուրին, հանուն Հայոց Հայրապետի, և բացարություններ տվեց միջնադարում Հայաստանի այս հոգևոր մշակութային կենտրոնի գործունեության և եկեղեցական հաստատությունների ճարտարապետական բացառիկ առանձնահատկությունների մասին:

Պրն. դեսպանն այսուղ ևս վաճառքոր և միարանորդանը հրաժեշտ տվեց անմոռանի տպավորություններով:

Օգոստոսի 29-ին, ուրբաթ.—Այսօր, ժամը 15-ին, Մայր Աթոռ վերաբարձավ Հայոց Հայրապետը՝ Գուոզուֆի (Ղրիմ) առողջարանում շորջ մեկ ամիս հանգստանալուց հետո՝ ուղեկցությամբ տ. Գևորգ եպս. Անրադարյանի:

Միմիկրոպղում Հայոց Հայրապետին, հանուն ոուսաց ամենապատիլ Տ. Պիմեն Սրբազն Պատրիարքի, դիմավորում և ճա-

նապարհում է շրջանի տ. Ալոնի արքականությունը:

Երևանի օդանավակայանում Հայոց Հայրապետին ողջունում և քարի գալուստ են մաղթում տ. Կոմիտաս, տ. Հովհաննես, տ. Արմեն սրբազնները, Մայր Աթոռի միարանորդությունն ու պաշտոնություններ:

Հայոց Հայրապետին այսուեղ քարի գալուստ է մաղթում նաև Հայկական ՍՍՀ Միջնահատությունների սովունի առընթեր հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Ա. Գևառարյանը:

Մայր տաճարում իր աղոթքը կատարելուց հետո, ողջ միարանորդությունը Վեհաբանում աշախաթուրով կրկին քարի գալուստ է մաղթում իր սիրելի Հոր՝ արծանանարդ Նրա հայրական օրհնությանը:

* * *

Օգոստոսի 30-ին, շաբաթ.—Այսօր, առավուտյան ժամը 11-ին, Վեհափառ Հայրապետին այցելեց Հայաստանում հյուրընկալվող ԱՄՆ-ի ազգային արխիվի տօնութեան դոկտ. Ռուտը, որին ընկերակցում էր Հայկական ՍՍՀ Միջնահատությունի սովունի առընթեր արխիվային վարչության պետ պրոֆ. Աշոտ Հարությունյանը:

Հայոց Հայրապետի և հարգելի հյուրի միջև տեղի ունեցավ չերմ զրոյց:

* * *

Օգոստոսի 31-ին, կիրակի.—Տօն զիսի գոտույ սրբունոյ Աստուածածնի.

Մայր տաճարում և. պատարագ մատուցեց տ. Մասիս արդ. Գալատյանը, և քարոզեց տ. Արտեն եպս. Բերքերյանը՝ «Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք և բռնաւոք, և ես հանգույց զձեռ» (Մատր. ԺԱ. 29) բնարանով:

Ե. պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

